

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/196/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214308
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5712214308.3

Uznesenie

Okresný súd Martin v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava 1, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd konanie z a s t a v u j e.

II. Súd p o s t u p u j e vec Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 27.9.2012 bolo na tunajšom súde osobne podané podanie žalobcu zo dňa 21.9.2012 označené ako "Žaloba na plnenie o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy", ktorým sa žalobca domáha, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol, že žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX dlžníkom, t.j. povinným Ľ. Q., postupom, v ktorom by správne interpretoval a aplikoval ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a tiež aby rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 4 130,58 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 826,12 eur.

V predmetnom podaní žalobca tiež poukázal na zaujatosť celého okresného súdu, ktorú zdôvodnil skutočnosťou, že Okresný súd Martin ako vecne a miestne príslušný súd, ktorý by bol inak oprávnený vec prejednať, je štátnym orgánom, ktorý svojím konaním vyvolal skutočnosť zakladajúcu práva uplatňované predmetnou žalobou. Žalobca ďalej uviedol, že Okresný súd Martin zapríčinil svojím nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) vznik škody na strane žalobcu, a preto nemôže byť zároveň orgánom súdnej moci, ktorý bude o tejto škode rozhodovať. Pridelením veci niektorému zo sudcov tunajšieho súdu by sa porušilo právo žalobcu na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom, pretože podľa rozvrhu práce na súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Žalobca preto v zmysle § 12 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) požiadal, aby nadriadený súd pred prvotným prejednaním veci rozhodol o prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného tunajšieho súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a účastníkom konania.

Súd výzvou zo dňa 9.10.2012, doručenou právnomu zástupcovi žalobcu dňa 22.10.2012, vyzval žalobcu na oznámenie, či vznáša námietku zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Martin alebo podáva návrh

na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p.. Keďže ide v tomto prípade o tzv. delenú právomoc podľa § 8 O.s.p., súd zároveň vyzval žalobcu na pripojenie kópie potvrdenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie uplatneného nároku na náhradu škody.

Na vyššie uvedenú výzvu súdu reagoval žalobca podaním zo dňa 30.10.2012, osobne podaným na súde dňa 2.11.2012, v ktorom výslovne uviedol, že nepodal námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p., ani nepodal návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, ale len uviedol skutočnosť preukazujúcu fakt, že inak vecne a miestne príslušný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania, a teda sú vo veci zaujatí. K výzve na predloženie kópie potvrdenia o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie uplatneného nároku uviedol, že tunajšiemu súdu bola predložená príloha - potvrdenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody do konaní o žalobách vedených u príslušného súdneho exekútora pod číslami EX 11941/2010, EX 7942/2010, EX 5824/2011 a EX 8674/2010. Podľa slov žalobcu jednotlivé žaloby podané na tunajšom súde odkazujú na tieto konania, a preto nie je potrebné predkladať ďalšie kópie.

Súd následne vykonal dôkladné šetrenie v označených súdnych spisoch Okresného súdu Martin, na ktoré sa žalobca odvoláva (sp. zn. 8C/270/2012, 8C/210/2012, 8C/207/2012, 9C/248/2012, 15C/208/2012), a zistil, že takýto listinný dôkaz sa v týchto spisoch nenachádza. Vzhľadom na uvedené súd nemal tvrdenia žalobcu za preukázané príslušnými listinnými dôkazmi, a preto uznesením č.k. 10C/196/2012-21 zo dňa 23.11.2012 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia uznesenia doplnil svoje podanie zo dňa 21.9.2012 tým, že súdu predloží kópiu žiadosti o predbežné prerokovanie príslušného nároku na náhradu škody; dôkaz o tom, kedy túto žiadosť doručil Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a potvrdenie o tom, ako bola žiadosť o predbežné prejednanie vybavená.

Na vyššie uvedené uznesenie súdu reagoval žalobca podaním zo dňa 14.12.2012, doručeným súdu dňa 20.12.2012, v ktorom žalobca upozornil súd na skutočnosť, že v podanej žalobe vzniesol generálnu námietku zaujatosti a navrhol, aby inak miestne a vecne príslušný súd bol vylúčený z prejednávania veci pre pomer k nej. Zároveň upozornil na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého v konaní môže sudca do rozhodnutia o jeho vylúčení robiť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Ako žalobca ďalej uviedol, úkony spojené so zisťovaním a zabezpečovaním podkladov potrebných pre rozhodovanie o veci samej nie je možné považovať za úkony, ktoré by nezniesli odklad. Vo veci je potrebné predovšetkým rozhodnúť o osobe zákonného sudcu. K výzve na predloženie písomného podania - návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s vykázaním dátumu podania, žalobca oznámil, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podaným žalovanému, nakoľko originál návrhu podal žalovanému osobne do podateľne, pričom žalovaný potvrdil prijatie individuálneho návrhu spolu s prijatím iných individuálnych návrhov označením ich súpisu prezenčnou pečiatkou. Žalobca ďalej uviedol, že kópiu súpisu v jednom vyhotovení založil pre potreby prebiehajúcich súdnych konaní do registra Spr. súdu samostatným podaním. Keďže originál návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody založil žalovaný do svojho spisu, žalobca navrhol súdu, aby ako dôkaz v konaní vykonal oboznámenie sa s príslušným spisom žalovaného. Ako žalobca uviedol, nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, nakoľko tento rovnopis nevyhotovoval z dôvodu hospodárnosti, aby nedošlo k navyšovaniu škody. V závere tohto podania žalobca uviedol, že potvrdenie Ministerstva spravodlivosti SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody predložil do konania vedeného u príslušného súdneho exekútora pod číslom EX 8674/2010 a do konania vedenej na tunajšom súde pod spis. zn. 15C/208/2012(značka žalobcu 5212- ISTINA RS).

Vzhľadom na vyjadrenie žalobcu v podaní zo dňa 14.12.2012, v ktorom výslovne uvádza, že v podanej žalobe vzniesol generálnu námietku zaujatosti a navrhol, aby inak miestne a vecne príslušný súd bol vylúčený z prejednávania veci pre pomer k nej, súd postupoval v zmysle ust. § 16 ods. 1 O.s.p. a vec predložil nadriadenému súdu spolu s vyjadrením zákonného sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti. Zároveň uznesením č.k. 10C/196/2012-28 zo dňa 2.1.2013 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti.

Voči uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že žalobca nepodal námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p., a preto spoplatňovanie fiktívneho návrhu je bezpredmetné.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesenie okresného súdu zrušil a spis vrátil okresnému súdu bez rozhodnutia o námietke zaujatosti s odôvodnením, že nakoľko žalobca jednoznačne deklaroval, že nepodal námietku zaujatosti, nie sú v posudzovanej veci splnené podmienky na postup podľa § 15 ods. 1 O.s.p. a na konanie a rozhodnutie nadriadeného súdu.

Súd následne výzvou zo dňa 7.3.2013 opätovne vyzval žalobcu na predloženie kópie potvrdenia - žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 18.3.2013 oznámil, že Okresnému súdu Martin bola doručená príloha - potvrdenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody do konaní o týchto žalobách:

ZE-3860-1254	5010155	C. N., L.. XX.XX.XXXX	R.
XXXX-L.	XXXXXXXX	O. L., L.. X.XX.XXXX	R.
L.-XXXX-XX	XXXXXXXXXX	R. S., L.. X.X.XXXX	R.
XXXX-W. O.	XXXXXXXX	D. V., L.. XX.X.XXXX	R.,

príčom v závere tohto podania uviedol, že potvrdenie Ministerstva spravodlivosti SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 14.12.2012 a 21.12.2012 opätovne predložil do konaní spis. zn. 10C/246/2012 (značka žalobcu ZE-3865-3553), 15C/274/2012 (značka žalobcu 3745-NZP), 10C/209/2012 (značka žalobcu NP-3187-411) a 15C/208/2012 (značka žalobcu 5212- ISTINA RS).

Súd dôsledným šetrením v uvedených súdnych spisoch zistil, že žalobca do predmetných spisov doložil kópiu "Sprievodného listu k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody" zo dňa 25.9.2012 adresovaného Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, z ktorého vyplynulo, že každá jednotlivá žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pozostáva zo šiestich strán a jej prílohou je plnomocenstvo. Kópia sprievodného listu je opatrená razítkom Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 25.9.2012. Súčasťou sprievodného listu bol aj "Zoznam žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody", ktorý pozostával zo 197 strán.

Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 3 O.s.p. iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 8 O.s.p. ak sa má pred konaním na súde konať u iného orgánu, súdy môžu konať len vtedy, ak nebola vec v takomto konaní s konečnou platnosťou vyriešená.

Podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len z. č. 514/2003 Z.z.) nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Existencia súdnej právomoci je jednou z prvoradých procesných podmienok konania, ktorej dodržanie je predpokladom toho, aby konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vo veci vydať rozhodnutie. Jej splnenie súd skúma z úradnej povinnosti v každom štádiu konania. Nedostatok právomoci zásadne vedie k zastaveniu konania.

Občiansky súdny poriadok vymedzuje právomoc súdov v § 7. V odseku 1 tohto ustanovenia určuje, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Zo skutočností uvádzaných žalobcom vyplýva, že predmetom konania je nárok žalobcu na náhrady škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom súdu v exekučnom konaní. Tento nárok je nepochybne nárokom vyplývajúcim z práva súkromného. Zodpovednosť štátu za nezákonný alebo nesprávny postup výkonu verejnej moci, ktorý mal za následok vznik škody, je občianskoprávnym vzťahom. Citované ustanovenie § 8 O.s.p. však upravuje inštitút tzv. delenej právomoci, podľa ktorého ak sa má pred konaním na súde konať u iného orgánu, súdy môžu konať len vtedy, ak nebola vec v takomto konaní s konečnou platnosťou vyriešená. Jedná sa o prípady, kedy podľa zákona riešenie niektorej z vecí právnej povahy uvedenej v § 7 ods. 1 O.s.p. patrí do právomoci dvoch orgánov, pričom právomoc iného orgánu je časovo prvotná a právomoc súdu je časovo následná. Podstatnou črtou vecí, pri ktorých sa uplatňuje tento kompetenčný režim, je obligatornosť predchádzajúceho konania na príslušnom inom orgáne, kedy uskutočnenie tohto predchádzajúceho konania na inom orgáne, keď to zákon vyžaduje, je jednou z hlavných procesných podmienok konania na súde.

Podmienky uplatňovania nárokov zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom štátného orgánu alebo iného orgánu verejnej správy upravuje zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len z. č. 514/2003 Z.z.). V súlade s § 15 a § 16 z. č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je potrebné predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11 uvedeného zákona. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje aj prípad, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. V takom prípade má poškodený právo domáhať sa uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Zmyslom a účelom zavedenia predbežného prerokovania nároku je využitie zákonných možností na to, aby k náprave, resp. uspokojeniu nárokov na náhradu škody došlo jednaním medzi poškodeným a orgánom oprávneným konať za štát, a aby sa v týchto prípadoch pokiaľ možno predišlo súdному konaniu. Poškodený má právo obrátiť sa na súd až vtedy, ak predbežné prerokovanie nároku nevedlo k uspokojeniu nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je teda zákonom stanovená podmienka, ktorá musí byť splnená, aby tento nárok mohol byť prejednaný v konaní pre súdom. V prípade, že táto podmienka konania nie je splnená, nie je založená právomoc súdu vec prejednať a rozhodnúť.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Z citovaných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. jednoznačne vyplýva, že na predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody, ktorá bola spôsobená nesprávnym úradným orgánom verejnej moci, je príslušným orgánom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Žalobca vo svojom podaní zo dňa 21.9.2012, ani v následných podaniach, ktorými reagoval na jednotlivé opakované výzvy súdu, nepredložil kópiu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným orgánom, ktorým je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Doloženie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku je potrebné preto, aby súd vedel vyhodnotiť, či nárok uplatňovaný v konaní pred Ministerstvom spravodlivosti SR, a následne uplatnený v konaní pred súdom je totožný a vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že za predbežne prerokovaný možno považovať len taký nárok, ktorý, čo sa týka argumentácie, dôvodov a uplatňovanej výšky, je totožný s nárokom uplatňovaným v konaní pred súdom. S ohľadom na uvedené súd na preskúmanie právomoci, keďže ide v tomto prípade o tzv. delenú právomoc, potrebuje kópiu tejto žiadosti podľa § 15 a 16 z. č. 514/2003 Z.z.. V jednotlivých spisoch, na ktoré žalobca vo svojich podaniach odkazuje, sa žiadosť o predbežné prerokovanie uplatňovaného nároku nenachádza. Žalobca doložil súdu len sprievodný list opatrený prezenčnou pečiatkou Ministerstva spravodlivosti, z ktorého vyplynulo, že každá jednotlivá žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pozostáva zo šiestich strán a jej prílohou je plnomocenstvo. Súčasťou tohto sprievodného listu bol aj "Zoznam žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody", ktorý pozostával zo 197 strán. Keďže ale žalobca nedoložil súdu kópiu podanej žiadosti, súd nemôže preskúmať, či sa žalobca voči Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky domáha toho istého nároku, čo sa týka argumentácie, dôvodov, skutkového stavu a uplatňovanej výšky, ako žalobou uplatnenou na súde v predmetnom konaní, a teda nemožno preskúmať, či vznikla právomoc súdu na prejednanie sporu.

Keďže ide v tomto prípade o tzv. delenú právomoc podľa § 8 O.s.p., a súd nemá za preukázanú základnú procesnú podmienku konania, súd konštatuje, že nemá právomoc rozhodovať o nároku žalobcu. Povinnosť preukázať skutočnosti tvrdené žalobcom ohľadom predbežného prerokovania nároku, a teda následného preukázania základnej procesnej podmienky konania, ktorou je právomoc súdu na konanie a rozhodovanie, nemožno prenášať na žalovaného. Je vždy povinnosťou žalobcu tvrdiť a ním tvrdené skutočnosti preukázať.

S ohľadom na uvedené, keďže nedostatok právomoci zakladá neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, súd konanie podľa § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil a vec postúpil orgánu príslušnému na konanie, ktorým je podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1 z. č. 514/2003 Z.z. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

Po právoplatnosti tohto uznesenia súd postúpi vec príslušnému orgánu, t.j. Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin. O prípadnom odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.